

27.09.2021

Asia/7

§ 685

V 13.10.2021, Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite, lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistaminen ja Helsingin huumeongelma

HEL 2021-002927 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miila Lukkarinen, asiantuntija, puhelin: 36502
miila.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 03.03.2021 Sazonov Daniel Kokoomuksen ryhmäaloite lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamiseksi ja Helsingin huumeongelman
- 2 Helsingin poliisilaitoksen lausunto 23.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin tulee tiivistää yhteistyötään poliisin kanssa koulujen ja päiväkotien alueiden valvonnassa ongelma-alueilla, minkä lisäksi tärkeää on koulujen alueiden ympärivuorokautinen pihavalaistus, liikkuvan sosiaalitoimen toiminnan jatkaminen ja huumeiden käyttäjien nykyistä vahvempi ohjaaminen terveydenhoidon ja sosiaalitoimen piiriin.

Aloitteen johdosta on saatu Helsingin poliisilaitoksen, sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Kaupunkiympäristön toimialan vastaus on sisällytetty kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon.

Koskien aloitteessa esitettyä valvontaan liittyvän yhteistyön tiivistämistä poliisin kanssa kaupunginhallitus viittaa Helsingin poliisilaitoksen lausuntoon ja toteaa, että poliisilaitos valvoo yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymistä koko kaupungin alueella. Poliisi partioi paitsi muun toimintansa ohella, myös erikseen suunnitellusti päiväkotien ja koulujen piha-alueilla tarkoituksenaan estää etenkin nuorten päihteiden käyttöä ja siitä aiheutuvia häiriöitä. Päihteisiin liittyviä ongelmia ei voida täysin poistaa pelkästään poliisin suorittaman valvonnan tai rakenteellisten ratkaisujen keinoin. Helsingin poliisilaitos kannattaa aloitteessakin mainittuja päihdeongelmaisten henkilöiden hoitoonohjauksen tehostamistoimenpiteitä. Poliisin toimenpiteiden kohteeksi joutuneiden henkilöiden osalta on jo tällä hetkellä käytössä päihteiden ongelmakäyttäjiiin kohdennettu hoitoonohjaus-malli.

Helsingin poliisilaitoksen ja kaupungin välisen muun yhteistyön tiivistämistä koskien kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin poliisilaitoksen ja kaupungin toimijat ovat kehittäneet yhteistyössä päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn ja niistä aiheutuvien haittojen minimointiin liittyviä toimenpidemalleja jo useiden vuosien ajan. Sosiaali- ja terveystoimialan päihdepalveluiden henkilöstö tekee aktiivista verkostoyhteistyötä poliisin kanssa tavoitteenaan ennaltaehkäistä ja vähentää huumeongelmista johtuvia ympäristö- ja turvallisuushaittoja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan turvallisuuspalvelut tekevät tiivistä, säännöllistä yhteistyötä Helsingin poliisin ennaltaestävän toiminnan yksikön kanssa, minkä lisäksi tiettyjen toimipisteiden henkilöstöt tekevät säännöllistä yhteistyötä poliisin kanssa alueellisten haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä ja hoitamisessa. Lausunnon mukaan poliisilaitos kannattaa kaikkien sellaisten uusien toimenpidemallien edistämistä, jotka ovat omiaan vahvistamaan poliisilaitoksen ja kaupungin yhteistyöverkostojen toimintaa ja päihteiden väärinkäyttäjien saattamista entistä tiiviimmin erilaisten terveydenhoidon ja sosiaalitoimen tukiverkostojen piiriin. Kaupunginhallitus yhtyy poliisilaitoksen näkemykseen, ja katsoo, että toimenpidemalleja on tarvittaessa mahdollista edistää olemassa olevissa yhteistyörakenteissa.

Helsingin kaupungin viimeisimmän turvallisuustutkimuksen mukaan (2018) kaupunkilaisten omalla asuinalueellaan näkemän huumeiden käytön ja asuinalueella koetun turvattomuuden välillä on yhteys. Huumeiden käyttöön ja myyntiin liittyvien havaintojen yleisyys vaihtelee Helsingissä alueellisesti merkittävästi. Koulujen ja päiväkotien henkilökunnan käytössä on kiinteistöjen sähköinen huoltokirja, jonne voi kirjata ilmoituksen piha-alueilla havaituista ruiskuista ja neuloista. Ilmoitusten perusteella kaupunkiympäristön toimiala voi kohdentaa entistä paremmin toimenpiteitä erityisesti niihin kohteisiin, joissa esiintyy huumeiden käyttöön liittyvää roskaamista. Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen henkilöstöä on ohjeistettu omalta osaltaan tarkastamaan piha-alueet

huolellisesti päivittäin ennen ulkoilua. Huumeiden käyttövälineiden käsittelystä ja välituntivalvonnasta on laadittu henkilöstölle ohjeistuksia ja piha-alueilta poistetaan siellä mahdollisesti olevat vaaralliset esineet. Sähköisen huoltokirjan ilmoitusten avulla kiinteistöhuollon käynnit voidaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan ajoittaa siten, että koulujen ja päiväkotien henkilökunnan ei tarvitse huolehtia alueen siivoamisesta huumeidenkäyttöön liittyvän jätteen osalta. Ilmoitusten perusteella saadaan myös koottua tietoa siitä, miten laajasti ilmiötä esiintyy, jotta eri toimijoiden käytössä olevin keinoin voidaan puuttua asiaan tehokkaammin. Kasvatus- ja koulutustoimialan lausuntoon viitaten kaupunginhallitus katsoo, että on perusteltua kehittää kiinteistöhuollon palveluja erityisesti niiden päiväkotien, koulujen ja leikkipuistojen kohdalla, joiden ulkoilualueilta löytyy säännöllisesti huumeruiskuja ja -neuloja. Lisäksi henkilöstön osaamista turvallisuuden edistämisen taidoissa, riskitilanteiden tunnistamisessa sekä ajantasaisen ohjeistuksen ja toimintatapojen ylläpitämisessä tulee tarvittaessa vahvistaa.

Uusien päiväkotij- ja koulurakennusten ulkotilojen ohjeistuksessa ja suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota valvottavuuteen, joilla voidaan parantaa lasten turvallisuutta koulun ja päiväkodin oman toiminnan aikana. Vanhemmissa kiinteistöissä ulkoalueiden turvallisuuden parantamista tarkastellaan tapauskohtaisesti. Ulkoalueiden valvottavuutta tarkastellaan myös toiminta-aikojen ulkopuolelle ajoittuvan mahdollisen epäasiallisen käytöksen varalta. Valaistus suunnitellaan siten, että se tukee alueiden valvottavuutta erityisesti ilkiavallalta ja epäasialliselta käyttäytymiseltä ja huomioi sen, että myös liiallinen valaistus lisää mahdollisuutta pistettävien huumeiden käytölle.

Helsingin kaupungin turvallisuustutkimuksen mukaan päihde- ja mielenterveyspalveluiden lisääminen koetaan yhtenä eniten kaupungin turvallisuutta ja viihtyisyyttä parantavana tekijänä. Päihdepalveluihin ja asunnottomien palveluihin on lisätty liikkuvan työn resursseja sekä kuntouttavaan että haittoja vähentävään työhön. Päihdepalveluiden työntekijät arvioivat kokonaisvaltaisesti asiakkaiden palvelun ja hoidon tarvetta ja ohjaavat ja neuvovat asiakkaita myös muihin palveluihin hakeutumisessa. Myös aikuissosiaalityön etsivän lähityön toimintaa on yhteinäistetty ja tehostettu kaikilla Helsingin alueilla. Etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa neuvoen, ohjaten ja tarvittaessa saattaen avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin.

Kaupungin päihdepalveluiden haittoja vähentävä asiakastyö sekä ympäristötyö on osoittautunut tärkeäksi asuinalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta lisääväksi toiminnaksi. Päihteiden käyttäjille suunnatusta Sympis-päiväkeskustoiminnasta on saatu hyvää palautetta sekä asukkailta että viranomaisilta erityisesti Kontulan ostoskeskuksen alu-

eella. Päihteidenkäyttäjille suunnattujen päiväkeskusten nykyistä pidempien aukioloaikojen mahdollistaminen olisi toimenpiteenä omiaan edistämään turvallisuudentunnetta alueilla, joilla on tunnistettu haasteita päihteidenkäytön näkyvyyteen ja lieveilmiöihin liittyen.

Uusien toimintamallien kehittämisen osalta kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kansainvälisten kokemusten mukaan huolellisesti suunnitellut ja asianmukaisesti valvotut huumeidenkäyttötilat vähentävät huumeiden käytöstä koituvia haittoja ja lieveilmiöitä. Myönteisten terveysvaikutusten lisäksi niillä voi olla suotuisia vaikutuksia myös yleiseen järjestykseen, julkisten tilojen siisteyteen ja asuinympäristöjen turvallisuuden tunteeseen. Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja. Voimassa oleva lainsäädäntö ei salli käyttöhuoneen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 1.4.2019 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Säädosvalmistelua ei ole käynnistetty syksyyn 2021 mennessä sosiaali- ja terveysministeriössä. Koronapandemiasta johtuva työtehtävien priorisointi on viivästyttänyt eräiden hankkeiden valmistelua ministeriössä, eikä aloite ole vielä ollut poliittisessa käsittelyssä. Lainsäädäntöhankkeen edetessä Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginhallitus katsoo, että nykyiset toimintamallit ja yhteistyörakenteet mahdollistavat alueellisesti kohdennettujen toimenpiteiden tarpeellisuuden arvioimisen ja toteuttamisen. Kaupunginhallitus katsoo, että Helsingin kaupungin ja poliisilaitoksen tiivistä yhteistyötä huumeidenkäytön haittojen ja lieveilmiöiden vähentämiseksi tulee jatkaa olemassa olevissa yhteistyörakenteissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miila Lukkarinen, asiantuntija, puhelin: 36502
miila.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 03.03.2021 Sazonov Daniel Kokoomuksen ryhmäaloite lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamiseksi ja Helsingin huumeongelman
- 2 Helsingin poliisilaitoksen lausunto 23.8.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.09.2021 § 637

HEL 2021-002927 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

20.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vierson ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miila Lukkarinen, asiantuntija, puhelin: 36502
miila.lukkarinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 276

HEL 2021-002927 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Kokoomuksen ryhmäaloitteesta lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamiseksi ja Helsingin huumeongelmaan:

Aloitteessa esitetään toimenpiteitä lasten asumisympäristön ja koulunkäynnin turvallisuuden lisäämiseksi sekä huumeiden käyttäjien hoitoon pääsyn edistämiseksi ja päihteisiin liittyvien akuuttien turvallisuuskonfliktien ratkaisemiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee aktiivista yhteistyötä poliisin kanssa erilaisissa toiminnan turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Kiinteistöjen huoltoon liittyen on kaupunkiympäristön toimialan kanssa tunnistettu kohteet, joissa huumeidenkäytön aiheuttamaa ulkoalueiden roskaamista esiintyy. Uusien palvelutilojen suunnittelussa kiinnitetään huomiota ulkotilojen valvottavuuteen ja valaistukseen. Lisäksi ruiskujen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ja neulojen käsittelystä ja välituntivalvonnasta on laadittu henkilöstölle ohjeita. Koulumatkojen turvalisuudesta keskustellaan oppilaiden kanssa.

Huumeiden käyttäjien hoitoon ohjaamista, neuvontaa ja hoito järjestetään kaupungin sosiaali- ja terveystalveissa.

Toimintaympäristöt

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö sekä hyvinvoiva yhteisö muodostuvat hyvistä fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalista olosuhteista. Erilaisten oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii kiinteistöjen huollosta ja ylläpidosta. Käytössä on kiinteistön sähköinen huoltokirja, jonka kautta toimipisteet ilmoittavat kiinteistöjen sisä- ja ulkotilojen puutteista. On tärkeää, että piha-alueilla havaituista ruiskuista ja neuloista tehdään ilmoitus myös huoltokirjaan, jotta kaupunkiympäristön toimiala voi kohdentaa entistä paremmin huollon toimenpiteitä erityisesti niihin kohteisiin, joissa esiintyy huumeidenkäyttöön liittyvää roskaamista. Näin myös kiinteistöhuollon käynnit voidaan mahdollisuuksien mukaan ajoittaa siten, että henkilökunnan ei tarvitse huolehtia asiasta. Huoltokirjaan tehtyjen ilmoitukset perusteella saadaan myös koottua tietoa siitä, miten laajasti ilmiötä esiintyy ja voidaan eri toimijoiden tahoilla tehokkaammin puuttua asiaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tärkeää, että toimipisteiden turvallisuuksuunnitelmissa tunnistetaan riskit, jotka liittyvät ulkoalueiden turvallisuuteen. Tämä lisää henkilöstön toimintakykyä ja osaamista tilanteissa, joissa oppimisympäristöjen turvallisuuteen kohdistuu uhkia. Kouluissa välituntivalvonnasta laaditaan suunnitelma, jossa mm. arvioidaan välituntialueesta sekä lähiympäristöstä aiheutuvat merkittävät riskit. Riskienarvioinnissa huomioidaan mm. rakenteiden ja välineiden kunto, valvonnan katvealueet, valaistus, eri vuodenaikojen merkitys valvonnalle, ympäristön liikenteen tai sosiaalisen ympäristön aiheuttavat uhat, ja välineiden turvallinen käyttö.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen henkilöstöä on ohjeistettu omalta osaltaan tarkastamaan piha-alueet huolellisesti päivittäin ennen ulkoilua. Esimerkiksi pihalta poistetaan sinne mahdollisesti ilmaantuneet vaaralliset esineet.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan turvallisuuspalvelut tekevät tiivistä, säännöllistä yhteistyötä Helsingin poliisin ennaltaehkäisevän yksikön kanssa. Poliisin kanssa käydään läpi toimintatapoja ja poliisi osallistuu valvontatehtäviin resurssiensa mukaan. Myös tiettyjen toimipis-

teiden henkilöstöllä on säännöllistä yhteistyötä poliisin kanssa alueellisten haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyyn ja hoitamiseen.

Koulumatkan turvallisuus on tärkeää. Kouluissa käydään läpi koulumatkojen turvallisuuteen liittyviä asioita varsinkin alimmilla luokilla.

Koulujen ja oppilaitosten oppilashuollolla on omalta osaltaan tärkeä rooli lasten ja nuorten elämässä huumeiden käytön ennaltaehkäisyssä ja huumeiden käytön vaikutusten hoitamisessa lasten ja nuorten elämässä.

Ulkotilojen suunnittelu

Uusien päiväkotij- ja koulurakennusten ulkotilojen ohjeistuksessa ja suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota valvottavuuteen, joilla voidaan parantaa oppijoiden turvallisuutta koulun ja päiväkodin oman toiminnan aikana. Vanhemmissa kiinteistöissä ulkoalueiden turvallisuuden parantamista tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Ulkoalueiden valvottavuutta tarkastellaan myös varsinaisten toiminta-aikojen ulkopuolella liittyvään mahdollisen epäasiallisen käytöksen varalta. Rakennusten suunnitteluratkaisuissa pyritään lisäämään turvallisuutta välttämällä erilaisten katvealueiden syntymistä, myös rakennuksen sijoittamisella tontille voidaan lisätä alueen turvallisuutta. Valaistus suunnitellaan tarkoituksenmukaisesti siten, että se tukee alueiden valvottavuutta erityisesti ilkevallalta ja epäasialliselta käyttäytymiseltä, mutta liiallinen valaistus luo paikkoja huumaruiskujen käyttöön.

Yhteenveto

Kasvatuksen ja koulutuksen ensisijainen tavoite on lasten ja nuorten hyvän kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen ja turvaaminen.

Kiinteistöihin ja elinympäristöihin liittyvän turvallisuuden lisäämiseksi on tärkeä jatkaa tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja poliisin kanssa ongelmien varhaisen tunnistamisen parantamiseksi ja tarvittavien toimenpiteiden järjestämiseksi.

Huumeiden käyttäjien hoitoonohjauksessa on sosiaali- ja terveystoimialalla merkittävä rooli.

Laajempi vaikuttaminen kaupunkilaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin on monen toimija yhteistyötä, johon on kehitetty toimintamalleja, mutta jotka varmasti vaativat jatkuvaa kehittämistä ja vaikuttavuuden arviointia. Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019-2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yk-

silöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä henkilöstön osaamisen vahvistamista turvallisuuden edistämisen taidoissa ja riskitilanteiden tunnistamisessa sekä ajantasaisen ohjeistuksen ja toimintatapojen ylläpitämistä. Lisäksi on tärkeätä, että kaupunkiympäristötoimialan kanssa kehitetään kiinteistöhuollon palveluja erityisesti niiden päiväkotien, koulujen ja leikkipuistojen kohdalla, joiden ulkoilualueilla esiintyy säännöllisesti huumeruiskuja ja -neuloja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 147

HEL 2021-002927 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamista ja Helsingin huumeongelmaa koskevasta kokoomuksen ryhmäaloitteesta:

”Ryhmäaloitteessa esitetään toimenpiteitä lasten asumisympäristön ja koulunkäynnin turvallisuuden lisäämiseksi sekä huumeiden käyttäjien hoitoon pääsyn edistämiseksi ja päihteisiin liittyvien akuuttien turvallisuusongelmien ratkaisemiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipisteissä autetaan huumeita käyttäviä helsinkiläisiä ja heidän läheisiään päihteiden käyttöön liittyvissä ongelmassa. Osa palveluista on jalkautettu kaupunkilaisten asuin- ja elinympäristöihin. Kaikille huumeongelmallisille helsinkiläisille tarjotaan yksilöllisesti suunniteltua hoitoa, joka sisältää tarpeen mukaan psykososiaalista hoitoa ja lääkehoitoa. Sosiaali- ja terveystoimialan päihdepalvelut toimii aktiivisesti erilaisissa verkostoissa, joiden tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää huumeidenkäytöstä aiheutuvia ympäristö- ja turvallisuushaittoja.

Sosiaali- ja terveystoimialan aikuisten ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena on vähentää helsinkiläisten päihteidenkäyttöä ja edistää mielenterveyttä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa

päihdehaitoista ja välineitä niiden ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suoraan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön ohella muun muassa erilaisilla kaupunkitasoisilla ohjelmilla, aineistotuotannolla ja hankkeilla.

Helsingissä päihdeongelmaisten asiakkaiden hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Asiakkaiden päihteidenkäyttöä arvioidaan ja työntekijöitä on koulutettu aktiivisesti tunnistamaan huumeidenkäyttöä erityisesti riskiryhmistä. Asiakkaalle nimetään hänen kokonaishoidostaan vastaava ammattihenkilö, joka tarvittaessa konsultoi erityistason työntekijöitä psykiatria- ja päihdepalveluista ja saattaa asiakkaan tarpeenmukaiseen jatkohoittoon.

Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa. Päihdepalveluihin ja asunnottomien palveluihin on lisätty liikkuvaa työtä sekä kuntouttavaan että haittoja vähentävään työhön. Päihdepalvelut ohjaa ja neuvoo myös muihin palveluihin hakeutumisessa ja arvioi kokonaisvaltaisesti asiakkaiden palvelun ja hoidon tarvetta.

Myös aikuissosiaalityön etsivän lähityön toimintaa on yhtenäistetty ja tehostettu kaikilla Helsingin alueilla. Etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo sekä ohjaa ja tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lähityö tekee etsivää työtä ulkona asuvien ja palveluiden ulkopuolella olevien parissa.

Monet päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt ja vertaistoimijat tekevät päihteidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöön verkosto.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan päihdepalvelut toimii aktiivisesti erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Verkostotyön tavoitteena on muun muassa ennaltaehkäistä ja vähentää huumeongelmista johtuvia ympäristö- ja turvallisuushaittoja. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa, joissa ennakoitaan huumausainetilannetta Helsingissä, muualla Suomessa ja maailmalla.

Kansainvälisten kokemusten mukaan huolellisesti suunnitellut ja oikein sijoitetut valvotut huumeidenkäyttötilat vähentävät huumehaittoja. Myönteisten terveysvaikutusten lisäksi niillä voi olla suotuisia vaikutuksia myös yleiseen järjestykseen, julkisten tilojen siisteyteen ja asuin ympäristöjen turvallisuuden tunteeseen. Helsingin kaupunki on tehnyt

27.09.2021

Asia/7

valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei salli käyttöhuoneen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 1.4.2019 § 28 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko huumausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa ja mitkä ovat henkilökunnan velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Huumeongelmaisen henkilön hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemmaksi kuin hoidotta jättäminen.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi